

© ANNE VANDENBOSCH

AFMESTEN VAN INTACTE BEREN VEREIST ERVARING

Met de steun van de provincie Limburg voerde PVL Bocholt de voorbije 2 jaar een demoproject uit omtrent intacte beren. Dit project werd uitgevoerd met het oog op de castratieproblematiek die steeds actueler wordt. In dit laatste artikel vergelijken we de ervaring van 5 varkenshouders. – Sander Palmans & Luc Martens, PVL Bocholt; Katrijn Ingels & Dirk Fremaut, UGent

Er is de voorbije jaren reeds veel onderzoek gedaan naar het afmesten van intacte beren. Vooral de link tussen intacte beren en het voorkomen van berengeur is veel onderzocht. Het doel van dit demonstratieproject was enerzijds om de invloed van gemengde hokken, gemengde compartimenten of volledig gescheiden afmest op de technische resultaten en het gedrag van beren te bepalen.

De proeven die op het proefbedrijf van PVL Bocholt zijn uitgevoerd zijn reeds eerder verschenen in *Management&Techniek* 7 en 8 van 10 en 24 april. Daarnaast zijn er beren afgemest op 5 verschillende praktijkbedrijven. Men wilde de ervaringen van deze varkenshouders delen en nagaan in hoeverre ze in de sector gelijklopend zijn.

Uit een bevraging van de praktijkbedrijven blijkt dat de ervaringen van werken

met intacte beren vooral heel divers zijn. In dit artikel overlopen we de indrukken van 5 varkenshouders.

.....
Geef je zelf voldoende tijd als je wil overschakelen naar het afmesten van intacte beren.
.....

Bedrijf 1

Gedurende de afmestperiode was er geen probleem met de beren. Er was geen sprake van staart- of oorbijten. In de laatste 2 à 3 weken van de afmest bleken de dieren wel wat te vechten, waardoor ze schrammen hadden. De beren waren actiever en boden wat meer weerstand.

Ook waren ze agressiever en minder bang in vergelijking met gelten.

Wat slachresultaten betreft, waren de bevindingen op dit bedrijf vergelijkbaar met de bevindingen uit de proef op het proefbedrijf. Het magervleespercentage van de beren was iets beter dan de immunocastraten en gelten. Wat de Meat Building Index (MBI) betreft, bevonden ze zich – zoals verwacht – tussen de gelten en immunocastraten.

Bedrijf 2

Er werden 45 beren opgezet. De bedrijfsleider ondervond geen problemen bij de afmest van de dieren. Er werd meer rijgedrag vastgesteld, maar verder waren er weinig verschillen met de dieren die in de normale gang van zaken op het bedrijf worden afgemest. Door de onrust vond de varkenshouder een beetje extra ruimte voor het afmesten van beren wel interes-

sant. Er waren immers hokken met 7 dieren en hokken met 6 dieren. Hieruit scoorden de hokken met 6 dieren inzake groeieresultaten beduidend beter. In vergelijking met de bargaen viel de groei van de beraen naar het einde stil, terwijl de bargaen beter doorgroeiden. Dit is in tegenstelling met de bevindingen uit de proef. De varkenshouder vond ook ervaring met beraen belangrijk. De beraen bleken immers wat te licht afgeleverd omdat hij het gewicht van de dieren niet zo goed kon inschatten.

Bedrijf 3

De beraen waren even onrustig als de immunocastraten die normaal afgemest worden. Vanaf de tweede vaccinatie worden de immunocastraten loom en lui, terwijl de beraen onrustig bleven. Ondanks de onrust bij de beraen waren er weinig problemen met het laden van de dieren. Rijgedrag is slechts bij 2 dieren waargenomen. Wat hokbevuiling betreft, bleken de beraen dezelfde tendens te vertonen als gelten en immunocastraten. Naar het einde van de afmest toe bleek er meer hokbevuiling. Bij beraen was de hokbevuiling erger dan bij de andere geslachten, zij het zonder problematisch te worden. Agressie was helemaal geen probleem. Zowel oor-, flank- als staartbijten bleef uit. De beraen lijken 'droger' dan de immunocastraten maar de varkenshouder zag weinig verschillen in de slachresultaten.

Bedrijf 4

De beraen werden afgemest in een compartiment van 8 hokken waarin zich 3 hokken beraen en een hok bargaen aan een

zijde van het compartiment bevonden en 4 hokken gelten aan de overzijde. De beraen groeiden beter dan de bargaen en er was geen sprake van agressie of onrust. Op een bepaald moment waren er ventilatieproblemen waardoor de temperatuur enkele graden hoger was dan normaal. Aangezien de oorzaak niet direct gevonden werd, heeft dit probleem enkele dagen aangehouden. In die periode zijn de beraen in het middelste hok beginnen vechten. Dit was zo erg dat er 3 dieren geëuthanaseerd moesten worden, tweemaal wegens een heupontwrichting en één keer als gevolg van verlamming (aangevreten staart). In de overige hokken was er geen enkel probleem. Buiten een lichte toename in het rijgedrag was er geen enkel verschil in onrust. Ook op het gebied van hokbevuiling kon de varkenshouder geen verschillen waarnemen.

De beraen waren op slachtgewicht ook wat droog. De varkenshouder heeft dan beslist om de dieren op een iets hoger slachtgewicht af te mesten. Dit zorgde voor beter geconformeerde dieren. De technische resultaten waren zeer goed. Wat het vleespercentage betreft, waren ze beduidend beter dan de bargaen en gelten. Door een tegenvallende hambreedte uitte zich dat echter niet in een lagere MBI.

Buiten de reeds beschreven feiten waren er geen opvallende bevindingen op het gebied van agressiviteit, hokbevuiling en onrust.

Bedrijf 5

Na 90 dagen gingen de dieren van de voormest- naar de afmestfase en zijn de gewichten genoteerd. Bij de beraen bleek

de hokbevuiling veel erger dan bij de gelten. Dit resulteerde ook in een sterke urinegeur in de stal. De beraen waren ook gedurende de hele afmestperiode onrustiger en enkelingen vertoonden vanaf 60 kg rijgedrag. Er was geen verband tussen de aanwezigheid van gelten en het gedrag van de beraen. Naar agressiviteit waren er geen opvallende gebeurtenissen.

De technische resultaten van de beraen waren goed. Ze groeiden sneller en hun slachtkwaliteit was beter dan die van de bargaen. Daar viel vooral het magervleespercentage tegen. Dit bleek gemiddeld lager dan 60% terwijl de beraen meer dan 65% mager vlees hadden. Dit resulteerde ook in een betere MBI van 3,60 voor de beraen ten opzichte van 4,45 voor de bargaen. De gelten behaalden daarentegen een magervleespercentage dat slechts nipt onder dat van de beraen zat (64%). Door hun betere conformatie behaalden zij bovendien een lagere MBI.

Zeer diverse ervaringen

Algemeen kan worden gesteld dat de ervaringen van de varkenshouders zeer divers waren. Ook de varkenshouders gaven aan dat de overschakeling op intacte beraen niet steeds even eenvoudig is en dat de dieren anders moeten worden benaderd. Het is daarom belangrijk dat als je wil overschakelen je de aanpassingen een kans te geeft en jezelf de tijd geeft om om te schakelen. Enige ervaring met het werken met deze dieren is vereist om dezelfde routine te verkrijgen als voordien. ■